

Sesida dals

20 d'avust 2019

Communitgà ils

21 d'avust 2019

Protocol nr.

601

Dumonda Tomaschett (Breil)

concernent antennas da 5G, è il provediment in privel en noss chantun?

Resposta da la regenza

La raschun per la dumonda è la resistenza ch'i dat en blers lieus cunter novs implants da transmissiun per il provediment da la populaziun cun la nova tecnologia da telefonia mobila 5G.

Tar la dumonda 1: In'avertura sistematica dal chantun cun tecnologias a bindel lad d'auta prestaziun, da las qualas er 5G fa part, è in factur local per il Grischun. Ulteriurs svilups en quest sector rinforzan il Grischun sco lieu economic ed han perquai da princip ina gronda impurtanza per l'economia publica. Da l'autra vart è la regenza conscienta che indrizs per telefonia mobila sveglian malcuntentientscha tar las persunas pertutgadas, saja quai per tema da la radiaziun che resorta da tals indrizs (immissiuns materialas) u saja quai pervia d'uschenumnadas immissiuns supponidas che las antennas per telefonia mobila chaschunan tar las persunas pertutgadas en furma d'impressiuns psichicas e che pon esser bunas da sminuir l'attractivitat da l'agen lieu d'abitar ed – en consequenza da quai – ils pretschs da las immobiglias.

Tar la dumonda 2: La malcuntentientscha creschenta envers la nova tecnologia da 5G ha incità il departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient gia la primavaira 2019 da provider la publicitad cun infurmaziuns utilas. Cunzunt las vischnancas sco autoritads da permissiun han stimà zunt fitg questa offensiva d'infurmaziun dal chantun. Er la confederaziun, ch'è cumpetenta per ils effects sin la sanadad e per las limitas, ha publitgà numerusas infurmaziuns sin las paginas d'internet da l'uffizi federal d'ambient e da l'uffizi federal da communicaziun.

Tar las dumondas 3 – 5 (planisaziun): Las pussaivladads da planisaziun en il sector dals indrizs per telefonia mobila èn relativamain limitads, perquai ch'ils fatgs da telefonia mobila èn reglads fermamain tras il dretg federal. D'ina vart è quai la legislaziun federala da telecomunicaziun che concretisescha l'interess public per in provediment da tut ils circuls da la populaziun cun servetschs da telecomunicaziun d'auta qualitat, segirs e pajabels. Da l'autra vart è quai l'ordinaziun davart la protecziun cunter radiaziuns nunionisantas (ORNI) che regla definitivamain la protecziun pre-

ventiva cunter radiaziuns, uschia che la protecziun na dastga betg vegnir augmentada ed er betg sminuida sin la via da planisaziuns. Sche las prescripziuns davart la protecziun cunter radiaziuns vegnan observadas, han ils petents da princip il dretg da survegnir ina permissiun da construcziun.

En vista a questas circumstanzas concernent il dretg federal èn – tenor la giurisdicziun dal tribunal federal – planisaziuns u prescripziuns admissiblas mo, sch'ellas duain defender interess publics impurtants relevants per il territori. Quests interess relevants per il territori ston predominar l'interess da provediment public concretisà en la legislaziun da telecomunicaziun, e la ORNI na dastga betg vegnir sutminada.

Interess impurtants relevants per il territori èn per exempel interess cumprovads da la protecziun dal lieu e da la tgira da monuments. Per perseguitar tals interess èn per exempel renconuschidas uschenumnadas planisaziuns negativas (exclusiun d'indrizs per telefonia mobila en tscherts territoris protegids u sin resp. en tscherts objects protegids). Disposiziuns da la planisaziun dal territori èn – tenor la giurisdicziun – plinavant er permissas per pudair prender influenza sin la construcziun d'indrizs per telefonia mobila en zonas d'abitar. Quai cun la finamira d'evitar u almain da restrenscher las immissiuns supponidas en zonas d'abitar. Già oz enconuschan singulas vischnancas en quest context in model da cascada en lur leschas da construcziun. Tenor quest model ston indrizs per telefonia mobila vegnir construids en 1. prioritad en zonas da lavur, ston vegnir piazzads en 2. prioritad en las ulteriuras zonas (maschadadas) ed èn admissibels pir en 3. prioritad en zonas d'abitar. Tenor il tribunal federal èsi schizunt pussaivel d'influenzar sur la lescha da construcziun indrizs che ston vegnir piazzads inevitablmain en la zona d'abitar, e quai uschia, ch'i vegnan declerads per admissibels mo indrizs che servan al provediment local, q.v.d. che han in connex funcziunal cun la zona e che correspundan – areguard lur dimensiuns e lur capaciad – a l'infrastructura usitada en puras zonas d'abitar.

Sche las vischnancas vulan tscherner il plan da zonas, il plan general d'avertura u la lescha da construcziun per pudair prender talas influenzas, pon ellas decider sezzas. La cooperaziun da la populaziun è garantida da medema maniera tar tut ils instruments da la planisaziun locala. Sco inadeguata para en quest context ina planisaziun surlocala sin il stgalim dal plan directiv regional u schizunt chantunal.

En num da la Regenza

Il president:

Il chancelier:

Dr. Jon Domenic Parolini

Daniel Spadin